

Stajerc" izbaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročna velja za Avstrijo: za celo leto 4 krome, za Ogrsko 5 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 6 kron, za Ameriko pa 8 kron; za drugo inozemstvo se računari naročino z ozirom na visokost poštnine. Naročino je plačati naprej. Posamezne števe se prodajajo po 8 v.

Uredništvo in upravnštvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje števe 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inserterov) je za celo stran K 80— za 1/2 strani K 40— za 1/4 strani K 20— za 1/8 strani K 10— za 1/16 strani K 5— za 1/32 strani K 250 za 1/64 strani K 1.— Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 35.

V Ptuj v nedeljo dne 29. avgusta 1915.

XVI. letnik.

Svetovna vojska.

Pri zavzetju Nowo-Georgiewska 85.000 Rusov vjetih in 700 topov zaplenjenih. — Kowel s 5 železnicami zavzet. — Obroč okoli Brest-Litovska. — Vsi italijanski napadi zopet krvavo odbiti. — Italija napovedala Turčiji vojno. — Nemška pomorska zmaga pri Rigi. —

Važni govor nemškega kanclerja.

Zavzete velepomembne trdnjave Nowo-Georgiewska pomeni velikanski polomruske armade. Več kot 85.000 Rusov je padlo v nemške roke, z njimi pa tudi okroglo 700 kanonov in ves vojni material za eno leto obleganja pripravljene trdnjave. S to je padla zadnja trdnjava Rusov na Poljskem. Zasedovanje in prodiranje avstro-ogrskih ter nemških čet se seveda z železno doslednostjo nadaljuje. Pripravlja se velika in brzkone odločilna bitka pri Brest-Litovskem. Ta bode šele ruske armade zdrobila. S strahom opazuje dvor krvavega carja-batjuške, da stoji i Riga pred padcem ter da pripravljajo zavezniški pot v Petersburg . . . Celo najzagriženejši sovražniki, ki so se preje nemško-avstrijski armadi zaničljivo posmehovali, čutijo zdaj strah pred prodiranjem teh junaških nepremagljivih armad.

Italijanski izdajalci so zopet celo vrsto divjih napadov z naravnost blazno porabo artiljerijskega streliva na naše fronte poskušali. Dosegli zopet niso ničesar, nego — krvave glave.

Poročila kažejo, da je tudi na vseh ostalih bojiščih položaj za naše orožje jako ugoden.

Novo je tudi, da je efijaltska Italija napovedala z izmišljenimi vzroki, zgolj vsled angleškega komanda in denarja, naši zaveznički Turčiji vojno. Vojaškega pomena ta odločitev nima;

brzkone bodejo laški parniki, ki doslej sicer niso pokazala posebne hrabrosti, poskusili pomagati pred Dardaneli. Upajmo, da bode tudi ta napad naših sovražnikov brezuspešen.

Kar se Balkana tiče, je politični položaj tam popolnoma nejasen in vsako prorokovanje glede stališča posameznih balkanskih dežel bi bilo odveč. Gotovo je, da Anglija in Rusija z vsemi silami, obljubami in zlatom pritiskajo na balkanske države, da bi jih spravile na svojo stran. Ali — kdo bi si želel usode Italije ali Rusije? Usode Italije, na katere moralo pluje pač sleherni culukaferški ljudožerec, — usoda Rusije, katere armade so hotele posetiti Dunaj in Berlin, medtem ko bežijo zdaj proti Petersburgu in Moskvi . . .

Naš ponos, našo samozavest, našo železno voljo za zmago ne premaga nikdo. Zmagali bomo, ker moramo in hočemo zmagati!

Avstrijsko uradno poročilo od sobote.

K. B. Dunaj, 21. avgusta. Uradno se danes opoldne razglaša:

Rusko bojišče. Sovražnik se je včeraj na spodnji Pulvi in zapadno Wysoko-Litovska zopet krepko upiral proti napredujočim avstro-ogrskim četam. Na mnogih krajih prišlo je do bajonetnih naskokov, tako pri obrambi vasi Tokary, ki smo jo po težkem boju vzeli, pri boju za postojanko pri Klukowicz, katere se je siebenburška infanterija ob polnoči polastila. Večkrat prodrti in od nemških čet tudi pri Tymianki vrženi, izpraznili so Rusi danes zjutraj Pulwa-postojanko in se umikajo proti Lesna-oddelku. Pred

Brest-Litovskem postalo je obkoljevanje zopet tesneje. Medtem ko so zavezniški silili ob izlivu Krzne naprej, vrgel je fml. Arz sovražnika na obeh straneh od Biale vodeče ceste proti pasu nazaj. Našo postojanko severno Vladimir-Wolinskija smo razširili, pričemur so prepodili močnejše sovražne oddelke.

Italijansko bojišče. Na Tirolskem stal je del naše Tonale-postojanke in utrdbe na visočinskih planotah pri Lovarone-Pulgaria tudi včeraj pod težkim artiljerijskim ognjem. Neki italijanski infant. regiment, okrepčan z bersaglieri, napadal je dvakrat brezuspešno Monte Coston. Istotako se je zavrnil v pokrajini Schluderbacha poskus alpinskega oddelka, vsiliti na „Fozame-Scharte“.

V koroski obmejni pokrajini trajajo navadni topovski boji naprej.

Ponovni napadi močnih italijanskih sil proti primorskemu oddelku Flitsch-Tolmin ostali so zopet brezuspešni. Neki napad na našo prednjo postojanko na Vršiču izjalovil se je nad nemahljivem izdržanjem deželne brambe iz St. Pöltena in naših baterij. Pred Mrzlim vrhom izgubil je sovražnik najmanje 800 mož. Mostičje v Tolminu stalo je do danes popolnoma pod ljutim topovskim ognjem; potem so sledili pri Kozarsce štiri, proti visočinam južno tega kraja trije nasprotniški napadi, ki so se vsi na trdni hrabrosti naših čet razbili. Tudi proti našim postojankam ob robu doberdobske planote napravili so Italijani posamezni brezuspešni napad. Drugače je tam in pri goriskem mostičju samo artiljerijski boj naprej trajal.

Eden naših letalnih oddelkov obmetaval je Udine z bombami. Vsa letala vrnila so se nepoškodovana.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od sobote.

K.-B. Berlin, 21. avgusta (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Armada Hindenburga. Pri bojih vzhodno Kowna vjeli smo 450 Rusov in zaplenili 5 kanonov. Južno Kowna opustil je sovražnik tudi svojo postojanko ob Jesiji in se je umaknil proti vzhodu nazaj. Pri Gudede in Sejny vzeli smo v naskoku ruske postojanke. V bojih zapadno Tykocina izgubili so Rusi 610 vjetih, med njimi 5 oficirjev in 4 strojne puške. Armada generala Gallwitz vzela je Bielsk in je vrgla južno od tega Ruse čez Bialo.

Armada princa Leopolda bavarškega. Zopetni sovražni odpor bil je včeraj zvečer in ponoči zlomljen. Nasprotnik je od danes zjutraj v nadaljnem nazadovanju. Vjeli smo čez 1000 Rusov.

Armada Mackensen. Ko je levo krilo čez Koterko-oddelek in Bug pri izlivu Pulwe vsililo, nadaljeval je sovražnik tudi na tej fronti svoje nazadovanje. Pred Brest-Litowskem in vzhodno Wlodawe napredovali smo nadalje.

Vrhovno armadno vodstvo.

Avstrijsko uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Dunaj, 22. avgusta. Uradno se danes razglša:

Rusko bojišče. Čete generala Kövessa so zapodile sovražnika vnovič iz več postojank in so ga tirale čez železnico, ki vodi iz Brest-Litovska proti Bjelsku. Armada nadvojvode Jožefa Ferdinanda je v zopetnih bojih pri Wisoko-Litowsku pridobila ozemlja. Tukaj kakor tudi zapadno od Brest-Litovska in zahodno od Wlodawe se je sovražnik močno upiral prodiranju zavezniških čet. Na črti Wladimir-Wolinski in Černovice je položaj nespremenjen.

Italijansko bojišče. Doberdopsko gorsko planoto je sovražnik včeraj dne 21. avgusta zopet živahneje obstreljeval. Napad bersaglierjev na Monte dei sei Busi je bil tik pred našo postojanko odbit. Severno-zapadni del gorske planote so napadli Italijani v široki čolni črti, ali bili deloma v boju moža proti možu, deloma vsled našega artiljerijskega ognja odbiti.

Popoldne je sovražnik preko naših postojank obstreljeval iz poljskih in težkih topov posamezne dele mesta Gorice. Ponovni sovražni sunek na naše postojanke severno od Sela in ponočni napad na mostičju o Soči zahodno od Tolmina je bil odbit, pri čemur je imel sovražnik težke izgube.

Na ozemlju Krna, v prostoru Flitscha in ob Koroški meji so se vršili mestoma topovski boji.

Na tirolski bojni fronti napadla sta dva italijanska bataljona po artiljerijskem obstreljevanju, ki je trajalo 20 ur, dvakrat gorske prehode vzhodno od Tre Sassi. Napada sta bila odbita, sovražnik je imel 300 mrtvih in zelo veliko število ranjenih vojakov. Sovražni ogenj na naše utrdbe pri Folgariji, Lavarone in pri gorski skupini Tonale se nadaljuje spreminjajočo se ljutostjo.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Berlin, 22. avgusta (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Armada Hindenburga. Armada generala pl. Eichhorn napravila je vzhodno in južno Kowna še nadaljna napredovanja. Pri naskoku neke postojanke severno Juwintijezeru vjeli smo 750 Rusov. Število ruskih vjetnikov iz bojov zapadno Tykocina povišalo se je na več kot 1.100 mož. Armada generala pl. Gallwitz sili naprej južno od Narewa čez železnico Bialystok-Brest-Litowsk. Vjela je v zadnjih dveh dneh 13 oficirjev in čez 3.550 mož.

Armada princa Leopolda bavarškega. Pod zmagovitimi boji prekoračila je armada včeraj železnico Kleszcele-Wysoko-Litowsk. Zopet se upirajočega nasprotnika vrgle so nemške čete danes zjutraj iz njegovih postojank. Vjeli smo čez 3000 Rusov in zaplenili nekaj strojnih pušk.

Armada Mackensen. Napadi nemških in avstro-ogrskih čet na oddelku Kuderke, Pulwe, Buga ter Krsne se nadaljujejo.

Avstrijsko uradno poročilo od ponedeljka.

K.-B. Dunaj, 23. avgusta. Uradno se razglša:

Rusko bojišče. Vzhodno spodnje Pulwe in od Riacna proti severu vodeče železnice je pričel boj velike ljutosti. Sovražnik brani vsako ped zemlje najhujše; bil je pa na celi fronti na raznih točkah vržen; pri temu padlo je mnogo vjetih v naše roke. Posebno vroče se borijo naši izkušeni siebenburški regimenti pri severno od Riacna ležečih vaseh Gola in Suchodol. Infanterijski regiment št. 64 je naskočil neko od ruskih grenadirjev branjeno šanco in vjel iz 7 oficirjev ter 900 mož obstoječo posadko ter zaplenil 7 strojnih pušk.

Pred Brest-Litowskom nič novega. Vzhodno Wlodawe vsilile so nemške čete čez pokrajino jezerov. V prostoru Wladimir-Wolynska potisnili smo svoje straže do proti Turyska in v pokrajino vzhodno Luboma naprej. Rusi so bili nazaj pognani. V vzhodni Galiciji vlada mir.

Italijansko bojišče. Tudi včeraj so odbile naše čete več napadov Italijanov proti doberdopski planoti. Mestoma prišlo je do boja moža proti možu. Opetovano poskusil je sovražnik, približati se še bolj metodično našim obrambnim linijam. Tolminsko mostičje stalo je popoldne pod hitrim artiljerijskim ognjem. Potem je sovražna infanterija do noči opetovano brezuspešno napadala. Imela je težke izgube. Na ostalih frontah se ni zgodilo ni-

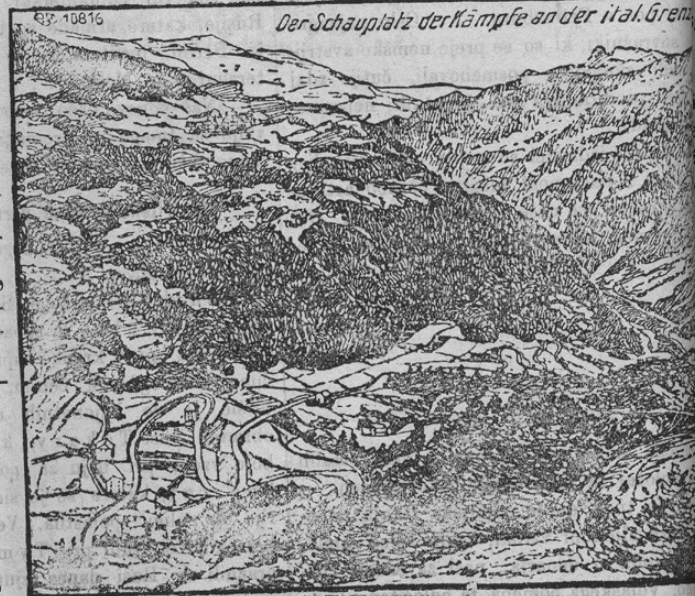
Boji na italijanski meji.

Kako krasna in slikovita je pokrajina, ki je pozorišče ljutih bojov med avstro-ogrskimi in italijanskimi četami, kaže današnja slika. Ta je bila napravljena v življenski nevarnosti alikarja.

XXXXXXXXXX

Ali si se na 'Štajerca' že naročil? Ako ne, stori to takoj!

XXXXXXXXXX

Der Schauplatz der Kämpfe an der ital. Grenz.

česar bistvenega. Ogenj italijanske težke artiljerije na naše tirolske utrdbe je deloma porušil. Danes je minulo četrto leto od našega vojnega zaveznika. Nešteti napadi italijanske armade niso nikjer svoj cilj dosegle. Naše čete držijo kakor preje vedno svoje postojanke ob ali blizu meje.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od ponedeljka.

K.-B. Berlin, 23. avgusta (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Danes zjutraj je sovražna mornarica pred Seebrügge ko jo je naša artiljerija obstreljevala, od česar je zopet v severno-zapadni smeri.

Vzhodno bojišče. Armada Hindenburga. Čete generalobersta pl. Eichhorna napredujejo nadalje vzhodno in južno od Kowna. Na Bobru zasedli smo od Rusov praznjeno trdnjavo Ossowiecz. Južno Tykocina vršili so se uspešni napadi. Vzeli smo Tykocin. Pri temu smo zaplenili 7 strojnih pušk. Severno Bielsk izjalovili so se obupani ruski protinapadi. Na južni fronti je bilo nekaj izgub, za nasprotno pa ni bilo izgub. Južno tega mesta šlo je naprej.

Armada princa Leopolda bavarškega. Ta armadna skupina je pod trdnjavo Roczna napredovala in je v nadaljnem ugodnem napredovanju. Vjeli smo 3050 Rusov in zaplenili 16 strojnih pušk.

Armada Mackensen. Prehod Pulwa-oddelek je na fronti med Račnicami izlivom po ljutom odporu izsiljen. Napad Bug zgoraj Pulwa-oddelka napreduje. Armada Mackensen v Brest-Litowskom nespremenljivo. Na obeh straneh jezera Switjac je sovražnik včeraj poražen in proti vzhodu pognan.

Avstrijsko uradno poročilo od torka.

K.-B. Dunaj, 24. avgusta. Uradno se danes razglša:

Rusko bojišče. Severno-zapadni del Brest-Litovska upirajoči se sovražnik je bil včeraj v pokrajini Wierchow Riasno zopet vržen in k umikanju prisiljen. Število od armade nadvojvode Jožefa Ferdinanda v zadnjih bojih pripeljanih vjetnikov znaša 4 oficirje in 1.300 mož.

Avst
K.-B.
glša:
Rus
fa Fe
jo zdr
estanim
ino-zapa
očih Ru
Arza
ni. Seve
sile sc
čvirne
na ob
leče ces
skoku
bel-
Ital
rdob
anterija
i sei
jem k
siljena.
rtin

Severno-vzhodno od Wloda we so naši zavez-
niki nasprotnika zopet nazaj potisnili in na
prostoru pridobili. Avstro-ogrška in nemška ko-
njica armade fcm. Puhallo prišla je v za-
sledovanju sovražnika v Kowel in je šla se-
verno naprej. V vzhodni Galiciji vlada mir.

Italijansko bojišče. Na južnem
krilu primorske fronte premagala je včeraj
naša težka artiljerija sovražne topove ob
Sdobba-izlivu. Nadalje se je neko itali-
jansko obrežno baterijo pri Golanettu v
knp razvalin spremenilo. Nasprotniška infanterija,
ki se je vstavila nasproti naši postojanki na
visočini vzhodno Monfalcona, izpraznila je
svoje jarke v begu pred našimi kanoni. Vzhodno
Polazza zavrnile so naše čete krvavo dva
slabejša napada, pri San Martinu pa tri do
blizo naše bojne fronte došle napade. Istotako
se je izjalovil zvečer sunek močnih sovražnih
sil proti močvirju pri Tolminu. V utrjenem
prostoru od Flitscha in Raibla približuje
se zdaj sovražna infanterija blizu našim črtam.
Naše utrdbe na visoki planoti Lovarone-
Polgaria stale so včeraj zopet pod živahnim
topovskim ognjem. Tudi na naše postojanke na
„Stilferjochu“ pričela je sovražna artilje-
rija streljati.

Namestnik generalštabnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od torka.

K.-B. Berlin, 24. avgusta (W.-B.). Iz ve-
likega glavnega stana se poroča:

Armada Hindenburga. Severno
Njemen a nobene izpremembe. Na ostali fronti
te armadne skupine smo napredovali. Pri bojih
južno in vzhodno od Kowna vjele so naše
čete 9 oficirjev in 2.600 mož ter zaple-
nile 8 strojnih pušk.

Armada princa Leopolda bavar-
skega. Na visočinah severno-vzhodno od
Kleszczele in v gozdni pokrajini južno-
vzhodno tega kraja bil je nasprotnik včeraj zo-
pet od naših čet vržen. Zasedovanje se pri-
bližuje Bialowicz k gozdu. Sovražnik izgu-
bil je nad 4.500 vjetih in 9 strojnih pušk.

Armada Mackensen. Pred napadom
čez Pulwo in Bug vzhodno Pulwina izliva
napredujočih nemških in avstro-ogrskih čet iz-
praznil je sovražnik svoje postojanke. Zasedo-
vanje je v teku. Na južno-zapadni fronti od
Brest-Litowska vzeli smo v naskoku vi-
sočine pri Kotylowu. Naše skozi močvirnato
pokrajino severno-vzhodno od Wloda we na-
predujoče čete zasledujejo včeraj vrženega so-
vražnika.

Vrhovno armadno vodstvo.

Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 25. avgusta. Uradno se danes
razglasa:

Rusko bojišče. Čete nadvojvode Jo-
sefa Ferdinanda in generala pl. Köveš
silijo združeno z zavezniki sovražnika pod ne-
prestanimi boji nazaj proti Lesni. Tudi odpor
južno-zapadno od Brest-Litowska se bo-
jujočih Rusov je zlomljen. Bili so po divizijah
Arza in nemških četah na pas utrdb nazaj vr-
nili. Severno-vzhodno Wloda we podjelo nem-
ške sile sovražnika vedno globlje v gozdne in
močvirne pokrajine. Konjica fcm. Puhallo
na obeh straneh od Kobela v Kowrin
podeče ceste naprej. Honved-huzarji vzeli so v
naskoku neko utrjeno vas ob železniški črti
Kobal-Brest-Litowsk.

Italijansko bojišče. V oddelku do-
erdobske planote bila je včeraj sovražna
infanterija, ki se je bila na južnem delu Monte
Teisei Busi vgnedila, z našim topovskim
ognjem k hitremu zapuščanju svojih postojank
prisiljena. Naša fronta južno-zapadno od San
Martino stala je zopet pod ognjem težke artilje-

rije. Opoldne so pričeli Italijani tukaj z novim
napadom, ki je bil kakor predvčerajšnji na-
padi blizo naše obrambene črte odbit. Pri go-
riškem in tolminskem mostiču ter na
Krnju vlada razmeroma mir. Pač pa deluje sov-
ražnik živabno pri Flitschu in Raiblu. V
tirolskem obmejnem okolišju razvili so se razni
boji. Včeraj pozno zvečer pričela je sovražna
infanterija proti severnemu oddelku planote
Lavarone napredovati. Danes zjutraj bil je
ta napad odbit. Na obeh straneh Toledo-
oddelka napadajo od jutranjega mraka sem veči
italijanski batajloni. Tukaj boj še ni končan.
Artiljerijski boji trajajo skoraj na vsej fronti
naprej.

Namestnik generalštabnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 25. avgusta (W.-B.) Iz ve-
likega glavnega stana se poroča:

Armada Hindenburga. Severno
Njemen a smo pri uspešnih bojih v pokra-
jini Pirschi 760 Rusov vjeli. Armada
generalobersta pl. Eichhorn vsilila je z boji
zmagovito napraj. Vjela je 1.850 Rusov;
več strojnih pušk bilo je zaplenjenih. Armada
Scholtz dosegla je Berozowsko, vzela
Knyszyn in prešla Narew južno od Tyko-
cina. Armada Gallwitz izsilila je ob cesti
Sokoli-Bialistok prehod čez Narew.
Njeno desno krilo dospelo je, ko je bil nasprot-
nik nazaj vržen, do Arlanke. Ta armada
vjela je več kot 4.700 Rusov, med njimi
18 oficirjev ter zaplenila več strojnih pušk.

Armada princa Leopolda bavar-
skega. Sovražnik skušal je včeraj zama-
n, vstaviti naše zasledovanje. Bil je napaden in v
Bialowska-gozd vržen. Južno gozda
dosegle so naše čete pokrajino južno od Wier-
chowize. Vjele so čez 1.700 Rusov.

Armada Mackensen. Armadna sku-
pina bliža se, sledeč premaganemu sovražniku,
visočinam na zapadnem bregu Lesne. Na
južno-zapadni fronti od Brest-Litowska
pri Dobrinki predre so včeraj avstro-ogrške
in nemške čete prednjo postojanko trdnjave. Na
vzhodnem bregu Buga silijo deli armade Lin-
singen pod boji proti severu.

Padec trdnjave Nowo-Georgiewsk.

85.000 Rusov vjetih, 700 topov za-
plenjenih.

V delu naše naklade zadnje številke zamogli
smo že objaviti brzojav, da so hrabre nemške
čete zavzele veliko rusko trdnjavo Nowo-
Georgiewsk, ki je obenem zadnja trdnjava
na Rusko-Poljskem. Poročali smo tudi, da se je
ob tej priliki vjelo 20.000 Rusov. To poročilo
je treba s pozneje došlimi brzojavkami izpopol-
niti. Najprve treba omeniti, da so pri zavzetju
trdnjave krepko sodelovali tudi avstro-
ogrski 35-5 cm možnarji. Skupni plen
pri zavzetju velevažne te ruske trdnjave pa

znaša razven doslej nepreštetelega vojnega mate-
rijala: 6 generalov, 85.000 mož in več kot 700
kanonov. Že v teh številkah se kaže velikost in
pomen te zmage.

V stratežnem oziru je treba omeniti, da
je zdaj cela vrsta zvez odprtih, katere je ta
trdnjava zapirala. Zlasti velja to za zadajšnje
zveze nemške armade. K temu šteje v prvi vrsti
važna železniška zveza Danzig-Solda-
Mlawe-Varšava-Iwango rod, nadalje
posebna železniška zveza v Varšavo. Vse te
zveze so zdaj za nas odprte. Še večji je seveda
moralčni in politični uspeh tega zavzetja. Za-
dnja utrdba Rusov na Poljskem je
izgubljena. Vsa Poljska je v zavez-
niških rokah. S tem je napravljen zopetni
velevažni korak v konečni poraz ruskih armad,
obenem pa v srečni izid svetovne vojne sploh.

Izpraznenje Petersburga?

K.-B. London, 23. avgusta. „Daily Chro-
nicle“ poroča iz Petersburga: Možnost izprazne-
nja Petersburga se javno priznava. Vzemirljivo
je vprašanje, kaj se naj prične z begunci. Na-
predovanje nemških armad je imelo kot posled-
dico, da prihaja prebivalstvo zapadnih provinc
vedno večjem toku v notranje dežele. Pomožni
viri podpornih odborov so do skrajnosti izčrpani.
Begunce se skuša kolikor mogoče po celi deželi
razdeliti.

Zavzetje ruskih trdnjav.

Zgodovina kaže malo slučajev, da bi se v
razmeroma tako kratkem času zavzel skozi de-
setletja zgrajeni sistem trdnjav. V zadnjih tednih
so zavezanci zavzeli sledeče ruske trdnjave:

Ostrolenka	dne 11. julija
Pultusk	„ 23. „
Rozan	„ 23. „
Varšava	„ 4. avgusta
Iwango rod	„ 4. „
Serok	„ 8. „
Zegrze	„ 8. „
Lomza	„ 9. „
Wiszna	„ 11. „
Kowno	„ 14. „
Nowo-Georgiewsk	„ 19. „

Nemške pomorske sile pri Rigi.

Tri ruski bojni parniki uničeni, več
torpednih čolnov in ena večja ladja
težko poškodovana.

K.-B. Berlin, 21. avgusta (W.-B.) Naše
(nemške) pomorske vojne sile v vzhodnem morju
vsilile so v morsko pristanišče Rige, ko so si
vstvarile vozne ceste skozi množtevna spretno
narejena polja min in mrežne zatvorbe po več-
dnevnem težkem delu. Pri tukaj razvijajočih se
bojih predstraž bil je neki ruski torpedni
čoln „Emir-Bucharski“ razreda uničen. Drugi
torpedni čolni, med njimi „Novik“ in neka
večja ladja bili so težko poškodovani.
Pri nazadovanju Rusov na večeru dne 19. t.m.
v „Moonsund“, bila sta ruska kanonska čolna
„Sfiwuč“ in „Korejec“ po hrabrem boju

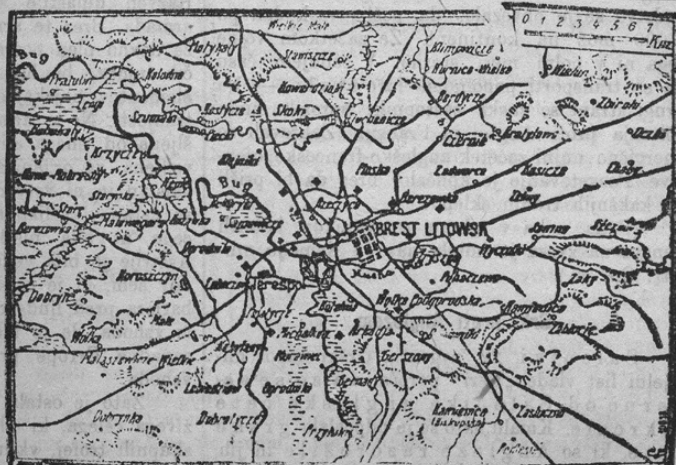
Brest-Litowsk.

Z ozirom na velikans-
ke boje, ki se bijejo zdaj
okoli ruske trdnjave Brest-
Litowsk, prinašamo mali
ali natančni zemljevid teh
krajev, ki bode cenjenim
čitateljem pri natančnem
zasledovanju vojnih dogod-
kov gotovo koristil.

Zahtevajte

povsod

„Štajerca“

Zum Vormarsch auf Brest-Litowsk.

z artiljerijskim ognjem in z napadi po torpednih čolnih potapljenca. 40 mož posatke, med njimi 2 oficirja, zamoglo se je, deloma težko ranjene, po naših torpednih čolnih rešiti. Trije naših torpednih čolnov bili so po minah poškodovani. Od njih se je en čoln potopil, enega spravili smo na suho, enega pa v pristan. Naše izgube na človeškem življenju so majhne.

Namestnik šefa admiralnega štaba:
pl. Behnke.

(Nemška mornarica izsilila si je torej vhod v pristanišče Rige. Splošno se sodi, da mislijo Nemci na obrežju Vzhodnega morja naprej priti in najprej Riga-Dünamünde od suhega in morja napasti. Zanimivo je, da Angleži v kljub vsem svojim obljubam ne morejo rešiti Rige pred njeno usodo. Op. ured.)

Italijani so zapustili Pelagruž.

K.-B. Dunaj, 22. avgusta. Uradno se razglašja:

Po poizvedovanju se je dne 21. avgusta zjutraj dognalo, da so Italijani otok Pelagruž popolnoma izpraznili in zapustili vse tamošnje stavbe ter obrambene naprave. Otok, na katerem so stanovale samo družine svetilnikovih stražnikov, so Italijani v noči 11. julija zasedli in ga potem opremili z brezžično brzojavno postajo ter obrambnimi napravami. Tudi italijanski podmorski čoln je bil pri otoku na straži. Poleti naših zrakovplovcev in trikratno temeljito obstreljevanje po našem brodovju je prizadajalo sovražniku vedno zelo težke izgube na ljudeh in vojnem materijalu. Naši so uničili tudi italijanski podmorski čoln „Nereide“. Vse to je privedlo Italijane do uverjenja, da vrednost tega otoka ni tako velike vojaške važnosti, kakor so mislili tedaj, ko so otok zasedli.

Mornarsko poveljništvo.

Pred Dardanelami.

K.-B. Konstantinopol, 19. avgusta. Po verjetnih, tukajšnjim merodajnim krogom došlih poročilih trpi armada aliiranih (Francozov in Angležev) hudo bedo in pomanjkanje, zlasti vsled vročine in pomanjkanja vode ter nezadostne bolnišnične preskrbe. Morala čet aliirancev je jako nizka, zaupanje v zmago pa je pri njih popolnoma izginilo.

Italija je Turčiji vojno napovedala.

K.-B. Berlin, 21. avgusta. Wolffova pisarna poroča iz Konstantinopla dne 20. t. m.: Italija je Turčiji vojno napovedala. Italijanski poslanik je odpotoval.

Spor v sovražnem taboru.

Holandski list „La Have“ poroča o skupnem vojnem posvetovanju aliirancev, ki se je vršil dne 17. avgusta v Calaisu. List pravi, da je prišlo tam do burnih razgovorov. Joffre je izjavil, da je skupno delovanje z Angleži skoraj nemogoče. Francija je svoje obveznosti v vsakem oziru izpolnila, Anglija pa niti najvažnejše točke pogodbe ni držala. Angleško armadno vodstvo se je obvezalo, da pošlje vsak dan po 5.000 mož na kontinent. Že začetkom vojne tega ni v polni meri storilo. V zadnjem času pa so transporti popolnoma izostali. — Na drugi strani so ruski zastopniki sprožili huda očitanja proti Angliji in Franciji. Zahtevali so energično nujni začetek angleško-francoske ofenzive. Posvetovanje je končalo, brez da bi prišli do kakšnih trdnih sklepov.

(Poka, poka v taboru sovražnikov, katerih nenaravna zveza je hotela nas in Nemčijo uničiti! Op. ur.)

Grki proti Angležem.

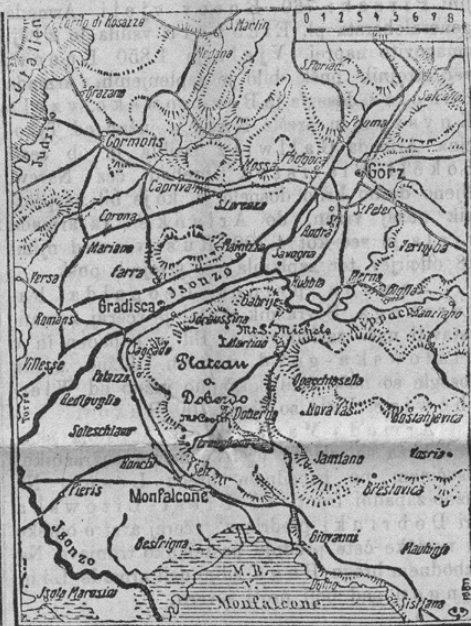
Saloniki, 22. avgusta. Grški napol oficijelni list vlade „Neri“ poroča, da so se severno od Salonika angleške čete izkrcale. Kmalu nato se je odposlalo grške čete, ki so Angleže razorožile in jih v Saloniki spravile. Angleško-francoske čete ho-

čejo baje tudi v kratkem otok Kreta zasesti. To se iz tega sklepa, da so došli predvčerajšnjem pri Suda-pristanu trije francoski torpedni lovci. V prihodnjih dneh pričakuje se še prihod večih angleških in francoskih parnikov. Mnogo prebivalcev Salonikija je iz strahu pred angleško invazijo zbežalo v Atene. Dognalo se je, da je mnogo angleških oficirjev pri nakupovanju v Saloniku prebivalstvo na angleško okupacijo pripravljalo; pravili so ljudem, kako dobro se bodo imeli pod angleško vlado. V Saloniku štacionirani tuji konzulati so protestirali proti temu nastopanju Angležev in so dali svoja opazovanja na zapisnik. Razpoloženje na Grškem postaja proti Angliji vedno bolj razburjeno.

(Kar torej Angleži pri Grkih z medenimi obljubami niso mogli doseči, to hočejo zdaj ednostavno s silo iztisniti. In ti ljudje govorijo o svobodi in pravici malih narodov! Op. ur.)

K doberdobskim in goriškim bojem.

Najhujše napade izvršile so italijanske čete doslej v okolici Gorice ter na doberdobski pla-

Die Kämpfe bei Doberdo und Görz.

noti. Ker se bodejo tam boji i zanaprej nadaljevali, prinašamo zemljevid teh krajev.

Avstrija.

Nekemu zanimivemu listku v „Kölnische Zeitung“ posnemamo:

Kakor nepretrgano rožljanje z orožjem gre skozi zgodovino Avstrije. To šumi, zbija, gromi, od časov sem, ko so vsilili Hani in Mongoli v globoko ogrsko dolino, pa do dnevo, ko je težka artiljerija velikega kneza Nikolaja gromela proti utrdbam Przemysla. Kaj je držalo to državo in njenih dvajset narodov skupaj, ko ti narodi vendar nimajo ničesar, prav ničesar skupnega, ne plemena, ne jezika, ne veroizpovedi? Razven dinastije samo armada, vedno samo armada. Brez te armade bila bi država Avstrija že davno plen požrešno ob njenih mejah prežečih tujcev, bi bila končala vsled razdirajočih elementov hujskajočih pustolovcev v njeni notranjosti. Ni to armada kakor pruska. Ni izmišljena od enega ali dveh modrih vladarjev, ni vsiljena za organizacijo jako zmožnemu prebivalstvu in ni vstvarjena konečno kot orožje, da se ustanovi veliko narodnostno državo. Kaj ta čega ni bila nikdar naloga Avstrije. Naloga Avstrije je bila vedno, od dnevo Babenberžanov sem, in je ostala do danes, da se kakor barjera pred ljudske potoke vleže, kateri silijo iz vzhoda, da je tako rekoč taboriščna trdnjava zapadne Evrope proti vsemu preplovljenju od vzhoda.

Zato je ostala ta armada vedno nekaj tako živega celega, ki gleda nazaj na toliko slavnih skupnih trofej, v kljub vsem narodnostnim razlikam. Velika naloga ostala je v tej armadi vedno

živna. Po tej armadi izražena državna volja Vas poži je tako močna, tako nerazrušljiva, da celih mesec magala vse razruševalne smeri in jih navajajo v zanaprej vedno premagala. Avstrija vbovornih živela, dokler bode Evropa zinsvobod Čez to dejstvo se je zamogla zmotiti vse naši nevednost angleško-francoskih zgodovine. Anglisačev, ki iz dobrih vzrokov razrušenje v spomlarsarske države že trideset let sem prerokujangleški

NESTLE-JEVA MOKA ZA OTROKE

najboljša hrana za dojenčke, otroke rekonvalescente po želodčnih in vesnih boleznih se vedno dobi.

Poskusna doza in podučna zdravniška brošura oskrbi otrok zastopj po Nestle's Kindermehl-Gesellschaft, Dunaj I, Biberstrasse 49 a.

Položaj, cilji in krivci tovnne vojne.

Iz govora nemškega državnega kancelarja

Dne 19. t. m. imel je prvi ministere krivde Nemškem, državni kancelar pl. Bethovom. Holweg v nemški državni zbornici v Natnimivi govor, kateremu posnemamo: zadevanj.

Gospodje! Odkar smo zadnjič zborovatem priz je zopet mnogo zgodilo. Vsi z zaničevanjem zacija ru in največjo porabo človeških življenj na Gosposkusi Francozov, predreti našo zapadno Gosso se na hrabrosti naših čet izjalovili. Italoseg novi sovražnik, ki je mislil od njeproti htevanju tujo last lahko pridobiti, je doslej toga, o sno zavrjen v kljub številni premoči, politična brezbriznem žrtvovanju človeških življenj. Poljajmajena pa stoji tudi turška armada ob etara na nelski fronti.

Pozdravljamo svoje zveste rabr veznike! Spominjamo se tudi danes na vojno mestu vzvišenege vladarja dole prodske monarhije, ki je včeraj in tud pil v 86. leto svojega življenjvarov

Povsod, kjer smo sami z ofenzivo pših sovrsmo sovražnika porazili in zasedeni vrgli. Skupno s svojim zaveznikom smo razvoja, vs Galicijo in Poljsko, LitaPoljaki Kurland od Rusov osvobodili; ljarmagorod, Varšava, Kowno so pbdod Daleč v sovražno deželo tvorijo povsodrazvijati črte trdni breg. Imamo novo armOd nas prosto za nove udarce. Ponosiporabol strahu, v polnem zaupanju na naše krasnboval zamoremo v bodočnost gledati. vojna s

Ko se je kancelar zahvalil nevtralnimki jih vam za pomoč glede civilnih oseb in ranjviti. Ta je nadaljeval:

Gospodje! Naši nasprotniki si naglatisoč ra likansko krvavo krivdo, ko skušajo narodebo potiti glede resničnega položaja. Kjer ne so sanjsvojih porazov zatajiti, tam jim služijirili star zmage za nova obrekovanja. Pravijo, da sv sredin zahrbtno vojno pripravljali, medtem ko rope, N gojili nedolžno ljubezen do miru. Preje vino na vorili drugače! Spominjamo se bojevitih čkot vaz ki jih je ruski vojni minister v spomladi lvzhod I v časopisju objavljval, v katerih je naglašal moskov vojno pripravljenost ruske armade. Spomiv Pariz se izzivajočih besed, ki jih je rabila Francojne. zadnjih letih. In 3. avgusta lani je devojna, l Edward Grey: „Mi z našo mogočno mornesla s ki zamore našo trgovino, naše obrežje, nastatili terese varovati, mi bodemo, ako se ude. Al vojne, tako malo več trpeli, kakor če ostm i ru, zunaj vojne“. Naši nasprotniki so bili tem očn vojno pripravljani in skušajo zdaj krivnemč druge vreči. Če

Pravljico, da se Anglija samo zaradi sil v to vojne udeležuje, je zdaj že sama opustilzključiti mali narodi zdaj res verujejo, da vodijo je mors in njeni zavezniki vojno le za varstvo nmora narodov, za varstvo svobode in civilnikreje. Anglija je zavezala nevtralno trgovino na dejo. Anglija zasede nakratko grške otoke. Grčinaše vs prisiliti k odstopu svoje zemlje, da bi Baidoseči na svojo stran spravila. In na Poljskem om orj. Rus pred umikanjem svojih armad celo obvlada

Vasi požiga, žitna polja uničuje, prebivalstva celih mest in vasi pošilja v tuje dežele; poginavci v močvirju ruskih cest, v plombiranih tovornih vozovih brez oken. Tako izgleda svoboda in civilizacija, za katero se naši nasprotniki borijo.

Anglija računa s slabim spominom sveta. V spomladi 1902 bile so burske republike angleški državi priklopljene. Potem je gledala na Egipt in napravila s Francosko zvezo glede Egipta in Marokke. Leta 1907 prišla je potem Azija na vrsto. Južni del Perzije se izroči angleškim interesom, severni del pa ruskim kozakom. Kdor uganja tako politiko, s nima pravice, očitati kaj deželi, katera je 44 let dolgo evropskega mir ščitila, medtem ko so se skoraj vse druge države vojskovala. To je hinavščina!

Kancelar popisal je nadalje zahrbtnost Anglije in je na podlagi dokumentov pobil lažnjive trditve angleških državnikov. Protestiral je proti neresničnosti in obrekovanju, s katerim se naši nasprotniki proti nam borijo. Dejal je: B! je takrat trenutek, ko bi zamogla Nemčija in Anglija z odkritosrčnim sporazumom svetovni mir zjamčiti. Mi smo bili v to pripravljeni. Anglija pa je to odklonila. Te krivde v vsej večnosti ne bode mogla odpraviti!

Natančno je govornik še pojasnil vsa prizadevanja v ohranjenju miru in letu 1914. Konec tem prizadevanjem je napravila splošna mobilizacija ruske armade.

Govornik je potem nadaljeval: Gospodje! Naše in avstro-ogrške čete so dosegle meje kongresne Poljske proti vzhodu in obema se nudi zdaj naloga, oskrbovati deželo. Geografična in politična usoda spravila je skozi desetletja Nemce in Poljake v medsebojni boj. Spomin na ta stara nasprotja pa ne zmanjša spoštovanja do strastne domovinske ljubezni in hrabrosti, skatero je poljsko ljudstvo svojo visoko kulturo in ljubezen do prostosti proti Rusom branilo in tudi skozi nesrečo te vojne obvarovalo. Ne posnemam sladkih obljub naših sovražnikov; ali upam, da pomeni današnja zasedenje poljske meje proti izhodu začetek razvoja, ki bode stara nasprotja med Nemci in Poljaki iz sveta spravil in vodil od ruskega jarma osvobodeno deželo v srečno bodočnost, v kateri bode zamogla gojiti in razvijati posebnosti svojega narodnega življenja. Od nas zaseno deželo bodedo pod največjo porabo lestnega prebivalstva pravilno oskrbovali in nepreprečljive težave, ki jih prinaša vojna seboj, skušali bodedo odpraviti, rane, ki jih je Rusija deželi bila, ozdraviti.

Ta vojna bode, čimdalje bode trajala, iz tisoč ran krvavečo Evropo zapustila. Svet, ki bode potem nastal, ne bode tako izgledal, kakor so sanjarili naši sovražniki. Oni bi radi vstvarili staro Evropo z brezmočno Nemčijo v sredini kot pozorišče splet, kot bojišče Evrope, Nemčijo z razbito industrijo, z malo trgovino na lastnih trgih, brez mornarice, Nemčijo kot vazalno državo Rusije, ki je vzhod in jugovzhod Evrope obvladala ter vse Slovane pod moskovitskim žezlom zbiral. Tako so sanjarili v Parizu, Londonu in Petersburgu začetkom te vojne. Ne, gospodje! Ta velikanska svetovna vojna, ki odpira vse špranje sveta, ne bode prinesla zopet preteklega razmere. Nove morajo nastati!

Ako naj pride Evropa kmalu do miru, zamore se to zgoditi le z močnim, nedotakljivim stališčem Nemčije.

Čez eno desetletje je stremljenje drugih sil v naprjeno, da se izolira Nemčijo in jo izključi od sodelovanja na svetu. Taka politika je morala imeti slab konec. Nemčija si mora svoj položaj tako izvidati in okrepčati, da jo druge sile ne bodejo hotele nikdar več obkoliti. V naše varstvo in v prid vseh narodov pa moramo doseči tudi osvoboditev svetovnega morja, ne da bi kakor Anglija to morje sami obvladali, marveč da bo morje vsem narodom

ednako služilo. Mi hočemo biti in ostati zaščita miru in svobode malih ter večjih narodov. To velja tudi za balkanske narode. Šele nemške in avstro-ogrške zmage na Poljskem osvobodile so balkanske države od ruskega pritiska. Anglija je bila enkrat varstvo za balkanske države. Kot zaveznica Rusije pa je le sovražnik njih neodvisnosti.

Svoj krasni govor končal je nemški kancler s sledečimi besedami:

Od svojih vlad v vojno proti nam nahajskane narode ne sovražimo. Ali pozabili smo na sentimentalnost. Vzdržali bodedo boj, dokler ne bodejo oni narodi od pravega krivca mir zahtevali, dokler ne bode proga prosta za novo, od ruskih splet, moskovitskega poželjenja in angleškega jerobstva prosto Evropo.

„Slednje steblo je sveto“.

V „Berliner Tagblattu“ objavil je Karl Finker zanimivi članek, ki je tako važen, da bi ga bilo treba shraniti i za poznejše čase miru.

Članek se glasi: „Nemška tla so vsled naše junaške armade prosta krvave borbe. Le vzhodno in zapadno mejo je zadela vojska. Ali kar so tam ruske horde požgale, porušile, pokončale, kakor tisto, kar so uničile francoske granate, vse se mora zopet zgraditi in k novemu procvitu privedi.

Predvsem je poljedelstvo v pravem času izvršilo svoje delo v teh krajih. Polja so obdelana in na vzhodu kakor tudi na zapadu, z eno besedo vsepovsod v Nemčiji, stoje močno in pokoncu žitna stebila, in kadar potegne čeznje veter, se valijo kakor valovi zlatega morja.

Ta stebila in njih klasje so velika naša nada; dati nam imajo kruh v prihodnji zimi. Kdor gre v teh dneh iz mestnega ozidja na izprehod na polje, ne gre kakor preje brez zanimanja za žitna polja, češ kakor bi bila nekaj običajnega in samo po sebi umevnega; dandanes se nihče ne posmehuje žitnim njivam sredi Berlina. In na te njive, za katere je bilo treba toliko in toliko truda, ne gledamo kakor na igračo velikih otrok, ampak stojimo ob njih in občudujemo tiste parcele, na katere še meče svojo senco dimnik najbližje fabrike velikega mesta.

Posebna pozornost gre žitnim poljem. Slednje steblo je sveto. Merodajni faktorji berlinskega okoliša niso imeli vzroka postavljati svarilnih napisov v obrambo zlatega klasja in zrnja. V tem letu ne bo pač nikogar, ki bi gazil po žitu in teptal klasovje, da bi natrgal morda sredi njive šopek rož, in nihče ne bo tako brezvesten, da bi si letos delal bližnjico skozi njive samo zato, da bi se v gosti gošči bližnjega gozda preje odpočil. Vkljub temu imamo v okolici mesta previdne posestnike, ki svoja žitišča kakor nekaj posebno dragocenega obdajajo z visoko žično ograjo in plotom. Kmalu bo prišla žetev in srpi bodo našli dobro in bogato delo. Stebla stoje visoko in polni klasi se globoko klanjajo k tlom. Našli smo stebila, ki so merila 170 do 180 cm s klasi po 70 do 80 zrn. In to niso bile nikakoršnje izjeme.

Stebila in klasi ne varajo nad, ki jih polagamo vanje . . .

V znamenju zmage zlatega žitnega klasa!

Dan zahvale za zmagovito odvrnitev preteče lakote!

Bil je satanski naklep naših sovražnikov, katerim se je pred kratkim pridružila po pollem izdajstvu „naša zaveznica“ Italija, ki so nas nameravali izstradati, ker se jim ni posrečilo, da bi nas premagali na bojišču.

Prišlo pa je drugače! Kakor so v brezprimernem zmagovitem navalu prodirale naše in zveste zvezne nemške armade proti mogočnemu sovražniku Rusu in zopet razobesile nad trdnjavo Przemysl svoj zmagoviti prapor, ravnotako uničen je tudi sramotni naklep nas izstradati, naše žene in otroke izročiti smrti vsled lakote. Vsled domoljubnega samoomejevanja prebivalstva in ukrenjenih odredb smo že prebili najhujši čas ter stojimo pred novo žetvijo, ki nam zori, kakor Bog hoče, v najbogatejšem blagoslovu.

Ta čas žetve, ki javlja gospodarsko zmago nad našimi sovražniki, hočemo s hvaležnim srcem slaviti „v znamenju zlatega žitnega klasa“ in po celi deželi prirediti slavnosti vesele zahvale za našo gospodarsko zmago. Dan zlatega žitnega klasa se namerava določiti za sredino meseca septembra.

Ta dan naj nas pa tudi opominja, da se spominjamo vrlih Štajercev, pred vsem pospeševanja gospodarskega položaja štajerskega kmetijstva, ki i na bojnem polju i doma izvrstno izpolnjuje svojo dolžnost, in Rudečega križa, ki neguje naše ranjene. Tem namenom naj služi dan v znamenju zlatega žitnega klasa.

Manfred graf Clary und Aldringen
c. kr. namestnik na Štajerskem.

Komisijonarji vojnega zaveda za promet z žitom.

Podružnica za Štajersko vojnega zaveda za promet z žitom imenovala je za nakup žita sledeče komisijonarje:

Okrajno glavarstvo Celje: Florijan Gajšek, Žusem; Anton Cvenkel, Sv. Peter v Savinjski dolini; Maks Janič, Celje; Franc Dežman, Trbovlje; Ribard Wagner, Šmarje pri Jelšah; Joh. Artmann, Sv. Jurij; Konrad Elsbacher, Laško; Franc Osset, Vransko; Jos. Pauer, Braslovče.

Konjice: Aleksander Grundner, Rečje; Franc Jonke ml., Oplotnica; Karl Wesenscheff, Konjice.

Ljutomer: Markus Rosenberg, Ljutomer; Maks Hönigmann, Ljutomer.

Maribor: Jos. Urban, Maribor; Franc Pišek, Orehovec pri Račjem.

Ptuj: Jakob Zadravec, Središče; Maks Straschill, Ptuj; Franc Ogrisek, Rogaska Slatina; Adalbert Perko, Ormož.

Braslovče: Rudolf Pavec, Braslovče; Anton Tarnschek, Rietz; Anton Lekše, Braslovče.

Radgona: Kristijan Macher, Stara Novaves; Jos. Bendiner, Gradec; Rosenberg in Neumann, Radgona.

Brežice: Ludvik Schescherko, Planina; Karl Zupanc, Sevnica.

Slov. Gradec: Franc Pahernik, Vuhred.

Mesto Celje: Maks Janič, Celje.

Mesto Maribor: Jos. Urban, Maribor.

Mesto Ptuj: Maks Straschill, Ptuj.

V nekaterih okrajih se je določilo tudi še podkomisijonarje in nakupovalce. Opozarjamo še enkrat, da imajo edino ti ljudje pravico nakupovati žito!

Razno.

Čenjeni naročniki! Prosimo, da naj vsakdo svojo zaostalo naročnino poravnava, ker nam ni mogoče, vsakemu posebej pisati. — Uprava „Štajerca“.

Naš cesar je najstarejši vladar sveta, pa tudi najdalje vladajoči. Pred nekaj tedni, dne 2. avgusta, sta potekli 2/3 stoletja, odkar ga diči habsburška krona, torej 66 let in 8 mesecev. Izmed njegovih prednikov je vladal najdalje Fridrik IV. v 15. stoletju, namreč 35 let, 6 mesecev in 17 dni. Med njegovimi vrstniki mu je po dolgotosti vlade najbližja umrla angleška kraljica Viktorija, ki je sedela na angleškem prestolu 63 let, 7 mesecev in 2 dni. Cesar je tudi najstarejši član habsburške hiše ter najstarejši vladar svetovne zgodovine sploh. Francoski kralj Ludovik XIV. je vladal sicer nominalno 72 let (od 1643—1715), toda le zato, ker je podedoval krono že s 5. leti. De-

jansko je nastopil vlado še le leta 1653 in je torej vladal le 62 let. Nemški cesar in pruski kralj Viljem I. je umrl sicer v visoki starosti 91 let, toda vladal je le 30 let, oziroma kot nemški cesar 17 let. Od sedanjih evropskih vladarjev sta le dva, ki vladata že nad 50 let: knez Lichtensteinski (od leta 1858) in črnogorski kralj Nikita (od leta 1860).

Cesar in vojna. Po natančnih poročilih in geografskih pregledih vedno v tekočem, izve cesar važne dogodke, kakor n. pr. zavzetje Przemysla ali Lemberga, samoumevno vedno kot prvi. Cesarski grad je z bivališčem vrhovnega poveljnštva z direktno žico zvezan. Vsak oficir, ki je imel med vojno srečo, da ga je cesar v avdijenci sprejel, čudil se je čez izredno podučnost, ki jo kaže vladar v vseh posameznostih dogodkov na vseh bojiščih. Pri mnogih dogodkih mu ni samo splošni potek znan, marveč spominja se celo posameznih čet, ki so se tam borile in zapovednikov čet. Celotno ozemlje ima pred očmi, ker se mu ne sme podati nobenega poročila brez zemljevida. Tudi zasebna poročila dobiva cesar v roke. Tako živi stari, samotni cesar v svojih dvoranah v tesni zvezi z vojskujočimi se armadami, pri katerih že zaradi svoje visoke starosti ne more biti.

Naš prestolonaslednik nadvojvoda Karl Franc Jožef praznoval je 17. t. m. svoj 28. rojstni dan. Rojen je bil namreč l. 1888 v Persenburgu kot najstarejši sin pokojnega nadvojvode Otona, brata umorjenega nadvojvode Franca Ferdinanda. Naš prestolonaslednik se je v kljub svoji mladosti pridobil že vse simpatije avstro-ogrskih narodov, ki jih je namenjen enkrat vladati.

Cesar Viljem bil je pravzaprav v našem glavnem stanu ob slavlju 86 letnice našega cesarja. Udeležil se je v c. in kr. armadnem višjem poveljstvu slavnostne pojedine, to pa v obleki obersta svojega košiškega c. in kr. regimenta.

Cesarsko slavlje pri četah 3. armadnega kora. Graška „Tagespost“ objavlja iz Černovic: Ob Dnjestru, kjer se vojskuje graški armadni zbor, so bile na celi čelni črti na cesarjev rojstni dan ginljive slavnosti. Iz strelskih jarkov so se čuli povsod navdušeni kliči cesarju v čast. Na robih strelnih jarkov so razvili vojaki cesarske zastave. Poveljniki so navdušeno govorili vojakom v njih materinem jeziku.

Šef generalštaba in naša haložanska vina. Nemško akademsko omizje v Ptujju poslalo je šefu našega generalštaba Conradu pl. Hötendorf poskušnjo finih haložanskih vin. Načelnik omizja, g. dr. pl. Fichtenau dobil je nato sledeči odgovor: „1. avgusta 1915. Velečenjeni g. doktor! Resnično razveseljen prosim Vas in vse gospode, ki so se mene tako prijazno spominjali, sprejeti mojo prisrčno zahvalo. V tem dolgem, težkem in resnem času nam je tukaj dobra zavest, da smo si sigurni toplega patrijotičnega sočutja sosesčanov v domovini. Kar smo dosegli, zahvaliti je skupnemu delu, zvestemu združenju med nami in Nemčijo, pred vsem pa junaštvo in vstrajnosti naših hrabrih oficirjev in čet. Štajersko kapljico bomo v ožjem krogu na blagor krasne zelene Štajerske in nemškega akademičnega omizja v Ptujju pili. Z odkritimi pozdravi Vaš udani Conrad, generaloberst“.

Ne pošiljajte pisem vojnim vjetnikom v Rusijo. C. kr. kor. urad javlja: Uradno se je dognalo, da ruska vlada ne dovoli sprejemati v Rusiji se nahajajočim vojnim vjetnikom pisem in da jih tudi ne smejo odposiljati. Za dopisovanje z vojnimi vjetniki se sme zato vporabljeni le dopisnice.

Bencin za poljedelske stroje. Ker potrebujejo kmetovalci veliko bencina za mlatev s kmetijskimi stroji, je c. kr. vojno ministerstvo na vprašanje c. in kr. armadnega etapnega poveljstva v tej zadevi naročilo s telegrafskim razpisom z dne 27. julija l. l., št. 5/M 88/89, naj se prebivalstvo ponudi, da se takoj obrni zaradi potrebnega bencina za mlatev do c. kr. poljedelskega ministerstva na Dunaju, ki bo potrebne množine bencina prejelo od c. kr. vojnega ministerstva.

Zasega surovega olja. Z naredbo v zmislu § 14. je zasegla vlada vse surovo doma pridelano olje. Zasegla vlada ni zalog, ki se nahajajo

v notranji deželi, ker so te zaloge večinoma že pokupljene in da ne nastane v rafinerijah nobenih ovir pri čiščenju. Lastniki vrelcev se smejo prisliliti, da ne obustavijo svojih obratov. Določitev cen surovega olja se za sedaj prepušča interesentom, le tedaj, če se ne doseže sporazum, doloži cene po strokovnjaških izvedencih minister za javna dela. Za izvedbo zasege se je ustanovil poseben oddelni urad.

Določitev najvišjih cen za porabni sladkor. Štajersko namestništvo je z ukazom z dne 31. julija 1915 na podlagi § 11., min. ukaza z dne 7. julija 1915., drž. zak. št. 195, izdalo nov ukaz o določitvi najvišjih cen za porabni sladkor v velikem in majhnem trgovskem prometu. Po istem je prodajna cena porabnega sladkorja v prometu velike trgovine določena k večjemu na 2 kroni pri 100 kg nad tovarniškimi cenami, zaračunanimi za dotično vrsto na mestu konsumne postaje in prodajalna cena za promet trgovine na drobno z največ 7 vinarjev pri kilogramu nad ceno velike trgovine. Politične oblasti se pooblaščajo, da odobrijo še posebno priklado k cenam trgovine na drobno v onih slučajih, v katerih narastejo trgovcu na drobno posebno visoki stroški (n. pr. vsled težkih prevoznih razmer v gorovju). Cene v trgovini na drobno bodo torej n. pr. za konsumni kraj Gradec za kilogram v vinarjih znašale: za ceni sladkor stare campagne (znamka zapornica z rudečim tiskom): za rafinado velike kose 93 v, za rafinado majhne kose à 5 kg 93 v, za la kockast sladkor v kartonih à 5 kg 95 v, za rafinado moko (natrosni sladkor) v zabojih 96 v, za perzijske in marokko-kose (eksportni sladkor) 96 v; za sladkor nove campagne (znamka zapornica z rumenim tiskom): za rafinado velike kose 102 v, za rafinado majhne kose à 5 kg 103 v, za la kockast sladkor v kartonih à 5 kg 104 v, za natrosni sladkor 106 v, za perzijske in marokko-kose (eksportni sladkor) 105 v.

Najvišje cene pri trgovanju s kladno živino in s klavnimi prašiči na Kranjskem. Da se za brani priviranje cen in varuje prebivalstvo škodljivih posledic, je zankazala kranjska deželna vlada z veljavnostjo za celo kranjsko deželo, da se pri trgovanju s kladno živino in s klavnimi prašiči ne smejo prekoračiti naslednje cene, in sicer: 1. pri volih za 1 kg žive teže 2 K, 2. pri kravah in bikih za 1 kg žive teže 1 K 80 v, 3. pri teletih za 1 kg žive teže 2 K, 4. pri prašičih pršutnikih za 1 kg žive teže 1 K 80 v, 5. pri pitanih prašičih 2 K. Prekoračenje teh cen se kaznuje, v kolikor ni porabiti strožja določila § 7 do 9 cesarskega ukaza z dne 1. avgusta 1914. l. drž. zak. 194, po ministerskem ukazu z dne 30. septembra 1857. l., drž. zak. št. 199, z denarno kaznjivo od 2 do 200 kron ali z zaporom od 6 ur do 14 dni. Ta odredba je stopila dne 26. julija v veljavo.

Cene za moko v podrobni prodaji. Vlada je za prodajo moke na drobno določila sledeče cene, ki veljajo za 100 kg (pri mlinu): Fina pšenična moka za peko, pšenični zdrob, moka iz pšeničnega zdroba 68 K, pšenična moka za kruh 58 K, pšenična moka za kruh 42 K, pšenična jednaka moka 52 K 13 v, ržena jednaka moka 42 K. Cene, ki so veljale dosedaj za te moke v veletrgovini, so se sedaj preklicale. Dosedanje najvišje cene za ječmenovo moko in moko iz činkvanta se ostanejo v veljavi. Te cene veljajo za 100 kg (pri mlinu): ječmenova jednaka moka 49 K 26 v, zdrob iz činkvanta 70 K 80 v, moka za polento iz činkvanta 64 K 86 v, navadna koruzna moka 48 K 85 v, zdrob iz bele koruze 70 K 80 v, moka iz bele koruze 53 K 60 v. Ako pa mlinar sam dostavi moko v oddaljene občine, je vlada za to določila poseben tarif, ki obsega prevozne in vse druge stroške. Tarif je razviden pri občinah. Vsi prodajalci, ki moko na drobno prodajajo, morajo imeti v svojih prodajalnah cenik moke vseh vrst javno nabiti.

Vojno oskrbovalni urad za vojake v boju. Naši armadi v vojni bilo je tekom tega leta daril v vrednosti 8,250 000 kron poslanih; v ta namen je prispeval vojno-oskrbovalni urad 4,250.000 kron. Za dovoz vseh teh daril bilo

je 40.000 kišt potrebnih, ki se jih je odposlalo v 350 vagonih. Za užigalice se je porabilo 100 000 in pol vagona. Za z nami se boreče nemške vojske pošljal je vojno-oskrbovalni urad daril domovine okroglo 580.000 kron. Iz prodaje vojnih spominov in jubilejskih dopisnic se je do konca junija Bog dalo 600.000 kron zakladu za vdove in siromne poskupne obožene sile. Hvala požrtvovalnosti prebivalstva zamoglo se je od te poštne lastnina, upravi pričete pomožne akcije vsak dan ojetne raz 2000 kron v omenjeni namen porabiti. — Biriri 4.2 nisterstvo za javna dela napravilo je razstje 1.002 vojno-spominskih predmetov, ki je dostotako 30.500 kron čistega dobička. —

82 ministerijalnih odredb izdala je v premožni vlada v prvem letu svetovne vojne. S tem 1.500 ml vlada močno vplivala na gospodarsko življenje razni na ureditve izdelovanja, cen in oddaje. Najdov na E nejše zemeljske pridelke in produkte industrije postavilo se je pod nadzorstvo države. —

V Ljubljani se je pojavilo več slučajev deto ima jatske kolere. Istotako so imeli v Celju nedodka o slučajev te bolezni. —

Nasprotniki vojne v Srbiji. Srbska vladnikov 50 ustavila izdajanje lista „Radničke Novine“, zamogel sila socijalno-demokratske stranke. List je zamogel reš odločno delovati proti vojni. „Radničke pomagat vine“ so v zadnjem času napadovale srbske vlado zaradi makedonskega vprašanja in post 21. šali uveljaviti republikansko razpoloženje. Glavni Tu urednik poslanec Lapčević je v tem zadržani govornik tudi v srbski skupščini. Lapčević je francoski poslanec, ki je začasa balkanske vojne glasno Japoti proti vojni in so ga zaradi tega njegovi tovarnji Ne pretepli in vrgli iz zbornice. —

Svicarska poštna uprava oskrbuje kar vojno n znano promet med vojnimi ujetniki. Vsak tedale: sec izda statističen pregled svojega clovečSrbija. l ljubljene delovanja. V juliju je švicarski leti pošta prevzela in spravila naprej vsak dan po 18. p prečno 154 244 pisem in dopisnic, 9772 za Ta čekov do 350 gr., 17.491 zavojev do 5 kg in 5 8989 poštnih kaznizic v znesku 123.564 krajaj iz kov. —

Štrajki v ruskih municijskih fabrikah. Šeči za carski listi poročajo iz Petersburga: Genoc se je Frolow, glavni šef petersburškega vojaške ar u okrožja, je izdal razglas, ki kaže, da se je štelj D e v municijskih fabrikah še bolj razširil in da si sin postal položaj vsled tega jako resen. V resni Kon se ni posrečilo doseči sporazuma med delajji odd in upravo fabrik. V zadnjem povelju določa V neral Frolow nov termin, po katerem bodo denska. delavci, ki bi še štrajkali, odpuščeni in tisti, ma ni so podvrženi vojaški dolžnosti, bodo morali talovih. pod orožje. —

Politične spremembe v Rusiji. Knez Veka de konskij je imenovan za državnega podtajnik boga e Sprejel je imenovanje le pod pogojem, da jorala bodo izvršile v provincialni upravi koren V spremembe in da bo smel po lastnem preudaru e t l nadomeščati sedanje gubernatorje z drugičitelj. Proti sedanjim gubernatorjem je nezauprak je tako veliko, da jih je duma izključila iz ajk stal vizačni odborov posameznih gubernij. Mumi arju ski odsek dame je sklenil zahtevati odpn V vseh političnih omejitvev in politično amnesti Sv. J Vse to kaže, kako splošna je nezadovoljnost Pa Rusiji. —

Smrtna kosa. V Ptujju je umrl g. Lindentum Kro p f, hišni posestnik ter gostilničar, bil je dariporo naokrog znan in spoštovan. Naj počiva v miru groz

Bivši turški vojni minister na smrt obsolj. Vel Iz Konstantinopla se poroča: Bivši turški hi vojni minister Boghos Nubar paša bil je je p smrt na visilich obojen. Nubar paša, rojen kljub menec, se je začetkom vojne postavil v slataddo naših sovražnikov. Nabiral je denar in prog ore voljce za rusko armado. Zbežal je potem gore Rusko. V njegovi odsotnosti so ga na sle so obsodili. —

Koroški junaki. V „Freie Stimmen“ čitan Za Šolevodja Friedrich Schönlieb iz Rožeka, ko je iz 24 let star, našel je v Karpatih smrt junj voja Spadal je med najboljšje zastopnike poštene Ta predne stvari v Rožni dolini. — Nadalje je umrl na v vojni pridobljeni rani Georg Lassapec nig, šolevodja v Hochfeistritz kot rezerv V 7. inf. regimenta. — Sin poslanca in župnik Franc Lutschounig iz Maria-Baina padelovca dne 23. marca pri Kasteliku, odlikovan že pr Na z veliko srebrno hrabrostno medajlo. Bil je učroča :

v Sv. Janžu v Rožni dolini ter vodja pevskega društva v Sinčevasi. Vsem trijem vrlim koroškimi junakom, ki so prelili svojo kri za ljubljeno domovino, ohranilo bode koroško ljudstvo častni spomin.

Bogastvo ruske carske družine. Kot skupnost poseduje ruska carska družina ogromno lastnino na zemlji, h kateri pride še osebna lastnina, ki je za naše pojme naravnost neverjetne razširjenosti. Car sam poseduje le v Sibiriji 4.25 milijonov desetinj zemlje (1 desetinja je 1.0025 hektarjev). Nekateri veliki knezi imajo istotako v Kavkazu, Krimu in drugih delih Rusije naravnost velikanska posestva. Družinsko premoženje znaša zdaj okoli 8 milijonov desetinj, 1.500 mlinov, 800 industrijskih podjetij, 100 delavnic raznih vrst in obstoji tudi iz najboljših vinogradov na Ruskem. Že pred dolgim časom prodala je uprava carjevega premoženja v enem samem letu za okroglo 4 milijone kron vina. Vsako leto ima carjeva družina iz svojih posestev dohodka okoli 60 milijonov kron. Poleg tega dobiva car še vsako leto iz davkov svojih podanikov 50 milijonov kron. Ako bi torej car hotel, zamogel bi svojemu v tej vojni tako hudo prizadetemu ljudstvu iz lastnega žepa prav izdatno pomagati. Pa car-batjuška ima proti sebi obrnjene roke...

21. vojna napoved. Vojna napoved Italije proti Turčiji je 21. v tej svetovni vojni. Avstro-Ogrska se nahaja v vojni z 8 državami: z Anglijo, Francosko, Rusijo, Italijo, Srbijo, Belgijo, Črnogoro in Japonsko. Z istimi državami razven Italiji stoji Nemčija v vojni. (Skupaj 15 vojnih napoved.) Polega tega je Turčija že 6 državam vojno napovedala, oziroma so ji vojno napovedale: Anglija, Francoska, Rusija, Italija in Srbija. Kakor znano, imela je Turčija šele pred par leti vojno z Italijo (od 28. septembra 1911 do 18. oktobra 1912).

Tatvina. Pred kratkim šel je posestnik Anton Spegu iz Spodnjega Doliča, ko je prihajal iz živinskega sejma, v Jastrebnikovo krčmo v Sv. Florijanu. Pil je precej in je končno pripeči zaspal. V suknji imel je 2640 kron denarja. Ko se je po polnoči zbudil, bil mu je že ves denar ukraden. Tatvine slumljivi so delavec Bartelj Dežman, njegova žena Marija in kočarski sin Anton Pesjak, vsi iz Kozjaka pri Konjicah. Vsi trije bili so aretirani in sodniji oddani.

V Dravo skočila je v Mariboru neka mlada ženska. Dva ribiča sta jo hotela rešiti, pa se jima ni posrečilo. Izginila jima je pred očmi v valovih.

Nezgod. Pri bakljadi v Mariboru padla je neka deklica na tla. Množica jo je pohodila. Vboga deklica bila je tako hudo ranjena, da bode morala bržkone umreti.

V ruskem vjetništvu umrl je g. Avgust Swetlin, učitelj v Konjicah. Bil je izvrstni učitelj, telovadec in navdušeni pevec. Njegov svak je brivec g. Paidasch v Brežicah. Pokojnik stal je v 31. letu svoje starosti in je bil v Šmarju pri Jelšah rojen. N. p. v. m.!

V Celovcu je umrl pijonir Franc Wochl iz Sv. Jakoba pri Mariboru.

Pasja kontumaca. V raznih okrajih na Spodnjem Štajerskem proglasili so strogo pasjo kontumaco, ker se je pojavila pasja steklost. Priporočamo prebivalstvu največjo pazljivost glede tega, vozilite kužne bolezni.

Veliki požar. Dne 19. t. m. izbruhnili je v neki hiši vasi Satteldorf ob Sotli ogenj, ki se je prav hitro na sosedna poslopja razširil. Kljub napornemu delu požarnih bramb iz Staddlorfa in Podčetrčka, je 17 poslopij izgorelo. Zvečer je namreč nastal vihar, ki je gorečo slamo 8 kilometrov daleč nosil. Zgorelo so tudi vse zaloge krme in žita. Škoda je ogromna.

Zaprl so v Beljaku nekega Petra Putz, ki je izvršil razne tatvine in je tudi dvakrat od vojašbine dezertiral.

Tatvina. Natakarioci Lizi Konrad v Trbižu bilo je 700 kron ukradenih. Na sumu je neki hlapec Miba Majer, katerega so zaprli.

V jezero skočila in utonila je pri Techen-dorfu komaj 17 let stara Marija Stotter iz Celovca. Mrliča so iz vode potegnili.

Na smrt obsojeni prijatelji Rusov. Kor. urad poroča: Po večtedenskem trajanju končala je

c. kr. deželno-brambena divizijska sodnija na Dunaju razpravo proti drž. poslancu Dimitriju Markow, deželnosodnemu nadsvetniku dru. Vladimiriju Kurylowicz, proti odvetnikom dru. Cirilu Cerlunczakiewicz iz Przemysla, dru. Johanu pl. Drohomylecki iz Zloczowa, proti posestniku Tomažu Diakow iz Werbiaza, ključarskemu mojstru Gabrielu Mulkiowicz iz Kamionka-Strumilowe, vsem pripadajočim rusko-narodni stranki, nadalje proti sodniku „Nowoje Wremja“ Dimitriju pl. Jančewicki. Tožba se je glasila na veleizdajo in zločin zoper vojno silo države. Vseh 7 obtožencev so na smrt na vislicah obsodili.

Makovlje. Piše se nam: Dne 17. avgusta zvečer obhajal se je 86. rojstni dan našega presvetlega cesarja v Makolah prav slovesno. Bakljada je šla z godbo in obilno zbranim ljudstvom iz Makol v Grad Stattenberg, kjer se je med potom večkrat „Živijo naš cesar“ klicalo. Tudi iz raket se je streljalo na čast našemu cesarju. Za to slavnost sta se najbolj brigala gospod občinski svetovalec Johann Bogina in gospod trgovec Franc Ozebek v Makolah. Toraj hvala obema. Za stroške se je pobiralo in so se vsi Makolčani pri teh darilih prav patrijotično izkazali, vsi so obilno darovali, tako da je še nekaj denarja za „Ređič križ“ ostalo. Tudi se je Mokolski župan Juri Skale odločil nekaj darovati; pač pa so bili pobiralci prisiljeni njemu darovani denar nazaj dati, ker je bil za tisti denar skoro 2 dni čisto razburjen. — Bog živi našega cesarja!

Ranjen. Piše se nam: Dragi „Stajerc“! Jožef Polajžer naznanjam, da se nahajam v vojaški bolnišnici na Dunaju. Bil sem ranjen na Italijanskem pred 2 mesecema v desno roko. Hvala Bogu, zdaj je že dosti boljše. Prosim, dajte v list, da bodejo moji starši in domači ljudje vedeli, da sem hvala Bogu živ in še precej pri zdravju. Jaz sem že več kot 10 pismov odposlal na domače, pa nobenega glasu od nikjer. Prosim za odgovor! Jožef Polajžer, k. k. Landwehr-Inf-Reg. Nr. 26, derzeit Reservespital Nr. 1, Hernald, Kochstraße 75, Zimmer 6, Wien.

Nakup žita v ptujskem okraju. Na drugem mestu prinašamo imena komisijonarjev vojnega zavoda za nakup žita. Za Ptuj je g. Maks Strascbill imenovan kot komisijonar. Leta pa je določil še g. Hansa Toplak v Juršincih in g. Sonnenschein v Ptuju kot podkomisijonarje. Ti imajo torej tudi pravico, žito nakupovati.

Iz ruskega vjetništva pobegnil. Infanterist Franc Murko iz Spodnje Losnice pri Slov. Bistrici prišel je ranjen v rusko vjetništvo. Ležal je štiri mesece v bolnišnici v Lembergu; potem so ga rabili za zgradbe strelskih jarkov. To priliko je porabil za beg. Potoval je v zapadni smeri, večinoma ponoči in je lezel, da bi se ga ne opazilo, mestoma na kolenih. Po večih dnevih prišel je do nemških čet, ki so ga veselo sprejele in do njegovega polka spremlje. Zdaj se nahaja v svoji domovini in pričakuje zasluženo odlikovanje.

Gospodarske.

Letni in živinski sejni na Štajerskem. Sejni brez zvezdic so letni in kramarski sejni; sejni, zaznamovani z zvezdico (*) so živinski sejni, sejni z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejne.

Dne 28. avgusta v Fernitzu*, okr. Graška Okolica; v Stainzu**, v Brežicah (svinjski sejem); v Dechantskirchenu**, okr. Friedberg; pri Št. Janžu pri Herbersteinu, okr. Hartberg; v Vorau; pri Sv. Trojici v Slov. Gorjeh*, okr. Sv. Lenart; v Svičini, okr. Maribor; v Fürstenfeldu**, v Predlitzu**, okr. Murau.

Dne 30. avgusta pri Sv. Filipu, okr. Kozeje; v Orežji vasi**, okr. Brežice; v Pusterwaldu**, okr. Oberzeiring; na Muti**, okr. Marenperk; v Poličanah**, okr. Slov. Bistrica; pri Sv. Petru na Ottersbachu**, okr. Cmurak; pri Sv. Tomažu**, okr. Marenperk; na Hajdini**, okr. Ptuj; v Kirchbergu ob Rabi**, okr. Feldbach; v Ilzu, okr. Fürstenfeld.

Dne 31. avgusta v Ormožu (svinjski sejem); v Konjicah**, v Gradcu (sejem s porabno živino).

Dne 1. septembra v Semriachu, okr. Frohnleiten; v Žigarskem vrhu, okr. Kozeje; v Fischbachu**, okr. Birkfeld; v Obdachu**, v Arnočah**, okr. Šoštanj; v Donnerbachu**, okr. Irdnig; v Murau**; v Imenem (svinjski sejem), okr. Kozeje; v Ptuju (svinjski sejem).

Dne 2. septembra v Brucku na Lafaitzi**, okr. Friedberg; v Trnovcih*, okr. Rogatec; na Bregu pri Ptuju (svinjski sejem); v Lučanah, okr. Arvež; v Gradcu (sejem s klavno živino, letni sejem in mesečni konjski sejem).

Dne 3. septembra v Fernitzu, okr. Gradec

okolica; v Rogatcu (svinjski sejem); v Hiefiau, 'okraj Eisenerz; v Gradcu (sejem s klavno živino).

Dne 4. septembra v Brežicah (svinjski sejem); v Vuhredu*, okr. Marenperk; v Št. Ilju**, okr. Maribor.

Dne 5. septembra v Liezenu; v Št. Ilju, okr. Maribor; v Tischerndorfu, okr. Aussee.

Podpirajte sadno drevje! V listu „Frankf. Zeitung“ piše sadjar: Letos smemo pričakovati obilnega sadnega blagoslova, posebnost pečkatega sadja, ki je zlasti velike važnosti, da popolnoma dozori. Lansko leto, v katerem je posebno pogato obrodilo koščičasto sadje, sem opazil, da se je velik del sadja uničil popolnoma ali deloma zaradi tega, ker na tisoče dreves ni bilo dovolj podprtih. Vsled tega se je poškodovalo tudi drevje, nastala je škoda celo za prihodnja leta. To je treba letos na vsak način preprečiti. Sedaj je ravno čas, da preskrbimo drevju potrebna oporišča; treba jih bo na milijone, ker bo letošnja letina zelo ugodna. Prav bi bilo, da ukrenejo merodajne korporacije, zlasti občine, da se že sedaj preskrbijo potrebna podporišča in se jih pravočasno začne vporabljamti.

Nasad spomladne zelenjave. Kaj moramo že sedaj storiti? Kot blagonsne so se izkazale odredbe, ki so omogočile, da se nasad zelenjave povsod najintenzivnejše goji. Le temu se imamo zahvaliti, da je danes zelenjava, ki tvori pri vedno neiztrpnejši dragini mesa glavni del naše hrane, primeroma vredna. Ker je pa vstopila Italija v vrsto naših sovražnikov, je treba že sedaj poskrbeti, da bomo imeli v prihodnjem letu že od marca naprej — ob tem času smo že dobivali zgodnjo zelenjavo iz inozemstva in zlasti iz Italije — iste vsled pravočasnega nasada dovolj na razpolago. Na kak način je to mogoče doseči, to nam pojasni od c. kr. namestništva izdano, od strokovnega učitelja Otona Brüders, vodje proizvedovalnega mesta za nasad zelenjave in krompirja pri c. kr. namestništvu sestavljeno navodilo za nasad zgodnje zelenjave. Isto se dobiva za ceno po 10 vinarjev v vseh knjigarnah ter pri c. kr. okrajnih glavarstvih in mestnih uradih. To navodilo je nadaljevanje od istega mesta izdanih navodil: Kako je napraviti zelenjavo trpežno? in: Domača vporaba sadja. Pričakovati je, da bo občinstvo po tem navodilu tako pridno seglo, ko pri imenovanih prednikih Ves čisti dobiček iz izkupčila tega navodila se steka v sklad za nakup vrednih živil za nepremožne.

Zadnji telegrami.

(C. k. kor. in brz. urad.)

Brest-Litovsk padel!!

Berlin, 26. avgusta. — Trdnjava Brest-Litovsk je padla. Nemške in avstro-ogrske čete vzele so v naskoku utrdbe na zapadni in severno-zapadni fronti, ter so vsilile ponoči v srednje utrdbe trdnjave. Sovražnik je potem trdnjavo zapustil.

Vrhovno armadno vodstvo.

* * *

Dunaj, 26. avgusta. Ogrska dež. bramba iztrgala je sovražniku južno trdnjavo ležečo vas Kobila n y, drugi polki pa neki fôr pri vasi K o r o s z e z y n. Nemške čete zavzele so tri utrdbe na severno-zapadni fronti in citadelo. Potem so zavezniki pognali sovražnika čez Lesno v gozd in močvirje. Povsod se Ruse zasleduje. Brest-Litovsk je najvažnejša ruska trdnjava.

* * *

Vsi italijanski artiljerijski in infanterijski napadi bili so krvavo in z ogromnimi izgubami za sovražnika zavrnjeni.

Pri vladajočem gorkem letnem času je pripravljivo, ako se ima v vsaki hiši desinfekcijsko sredstvo. Opozarjamo na našnji inzerat Lysoform-Ivornic.

Trgovski učenec
z dobrim šolskim spri-
čevalom, pošten in
priden, nemškega in
slovenskega jezika
zmožen, sesprejme v tr-
govini brata Slawitsch
v Ptuj. 388

Travnik in njiva
6 1/2 oralov, v občini
Oberbau, na cesti le-
žeče se proda za 4000
kron. Vprašanja na g.
Musegg, Poličane 8.
389

*****
Za večjo kletarstvo se
sprejme takoj zvest in
trezen

sodar.
Ponudbe na naslov:
Friedrich Semlitsch v
Ljutomeru. 387

Franz Schönlieb
tovarna orožja in izdeloval-
nica finih pušk,
Borovje na Koroškem.

Direktni nakupni vir za mo-
derne lovske puške. Reparaturo,
prenaredbe, strokovnjakstvo, zla-
sti nove cevi z nedoseženo
sigurnostjo strela in nova ko-
pita najceneje. 390
Ilustrovani cenik brez stroškov.

Kava

50% cenejša!
Amerikanska štedilna kava, velearomatična, iz-
datna in štedilna. 5 kg poskusna vreča K 11—
franko po povzetju. 1/2 klgr. veleprima najfinejši
čaj K 2-20, 50 komadov različnih lepih razglednic
samo K 1— oddaja A. Sapira, eksport kave in
čaja Tiszabogdan 490. 376

5 vinarjev
stane dopisnica, s katero zamorete zahtevati moj glavni cenik
z 4000 podobami, ki vsebuje bogato izbiro potrebnih ra-
binih in darilnih predmetov ter se pošilja vsakomur
zastonj in franko. 39

Prva fabrika ur HANNS KONRAD
e. in kr. dvorni liferant, BRUX št. 730 (Česko).
Prave nikel-žepne-ure K 4-20, 5—. V srebru
K 8-40, 9-60, niklasta budilnica K 2-90, ura-kuka
vica K 7-85, ura na pendelj K 9—.
Razpošiljatev po povzetju, izmenjava dovoljena ali denar nazaj.

Učenec

zmožen nemščine in slovenščine se takoj sprejme
pri
Vinzenz Leposcha, Ptuj
trgovina z špicerijo. 372

Viničar

zanesljiv, išče se ali za takoj ali za 1. novem-
bra. Nadalje tudi delavec, ki se razume na
amerik. trsje. Želi se osebno predstaviti, potem
vse nadaljno ustmeno. Pisma na F. Karbeutz,
Celje ali na upravo „Stajerca“. 376

Prporočljiva domača sredstva.
Kitajski železni Malaga, kapljice za okrepčanje krvi proti
slabosti in bledičnosti (Bleichsucht) itd.; steklenica 2 K.
— Tekočina za prsa in pljuče, stekl. 1-20 K proti kašlju,
težki sapi itd. — Čaj in pilule za čiščenje krvi à 80 vin.
— Čaj proti gihtu à 80 vin. — Balzam za giht, ude
in živce stekl. 1 K; izvrstno mazilo, ki odstrani bolečine.
— Bleiburški živinski prašek à 1-20 K. Prašek proti
odvajanju krvi v živalski vodi à K 1-60 — Izvirni strup
za podgane, miši, ščurke à K 1—. Razpošiljatev
L. Herbst, apoteka Bleiburg na Koroškem. 49

Proda se: 374

poštni voz
(Post-Stellwagen) za
4 osebe, 2 poštna ka-
rijolna voza, 1 poštno
karijolo sani pri Franz
Hartner v Poličanah.

Priletna natakariča
poštena in zvesta se
tako sprejme za go-
stilstvo na deželi, kate-
ro bode samostojno
vodila. Dohodki prav
dobri. Ponudbe sprej-
me Alois Preaz, tr-
govec v Rogatcu (Ro-
bitsch). 381

Krepkega dečka
s primerno šolsko iz-
obrazbo, ter tudi prid-
nega 384
trgovskega pomočnika
sprejme Jos. Errath v
Mokronogu, Dolenjsko.

Mlinarski učenec
krepke, se takoj sprej-
me proti polni oskrbi
in plači pri Joh. Böhm,
umetni mlin, Fraueheim.
Želi se predstaviti. 370

Oženjen šafer,
nemškega in sloven-
skega jezika zmožen,
se takoj sprejme pri
graščini Ebensfeld bei
Pettau. 383

100 lit. domače pijače!

osvežujoče, izvrstna, vzame zejo, zamore vsakdo
z malimi troški sam napraviti. V zalogi so:
ananas, jaboljka, grenadine, maline, muškata-
bruške, pfefermike, pomorance, waldmeister,
višnje. Vsa neuspeh izključen. Ta domača pi-
jača se pije lahko poleti hladna, pozimi pa
vroča namesto ruma ali žganja. Snovi z na-
tančnim navodilom stanejo 4 K ± 0 h franko po povzetju. Na
5 takih porcij dajem 1 porcije zastonj. Za ekonomije; tovarne,
večja gospodarstva, delavnice itd. neprecenljive vrednosti, ker
to delavca osveži, ne pa opijani in mu ne odvzame delozmož-
nosti. 316

Johann Grolich, angeljska drožerija, Brno št. 636 (Moravska).

Zahtevajte
v vseh trgovinah in trafikah
Štajerčeve užigalice
(„Štajerc“-Schweden.)

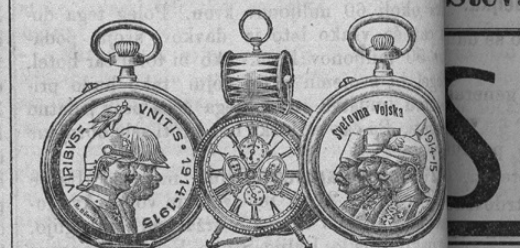
Išče se: dobra perfektna
graščinska kuharica
in
kočijaž
ki naj vpošljeta svoja spričevala in plačilne za-
tevkje pod naslovom „Gutsverwaltung Einöd“ bei
Cilli. 390

Jaboljka za prešati
kupuje
po najboljših cenah
Maks Straschill
na Bregu pri Ptuj. 391

Nevoščljivost in dobičkaželjnost

sta imela že večkrat usodne posledice, ker so ljudje, ki imajo
bistrosti nečesto gledati uspehov drugih. N. pr. sedaj, ko je
kužilo Lysoform, ki se je že izza 14 let izborna obnašalo,
pričakovanih nalezljivih boleznih večja poraba — pa na
ponarejajo po materialu in imenu. Občinstvo se pa ne
nilo od preiskuenega dobrega Lysoforma, da bi dobivalo
ponarede od danes pojavljajočih se in jutri poginjavajočih po-
dvomljivega slovesa.
Preskrbimo se pravočasno, pred nastopom velike vro-
čine Lysoformom in pazimo na to, da je na vsaki steklenici ali
vtisnjena firma: dr. Keleti & Murányi, kemična tvornica,
in varstvena znanaka.
Cene so za sedaj še neizpremenjene te-le:
Vsebina steklenice: g 100 250 500 1000
Cena steklenice: —40 1-80 3-10 5-— 10-—
Zanesljivo razkuževalno moč Lysoforma potrjujejo
stvene preiskave v zavodih profesorjev: Löffler, Liebreich,
Pertik, Proskauer, di Vesta, Tauszk, Vertan, Pfuhl, Per-
ffeller, Leir, Ujhely itd.
Na željo pošljemo vsakemu gratis in franko zanimivo
„Zdravje in desinfekcija“ od odličnega zdravnika. Knjiga na
racionalnega razkuževanja. Kemik HUBMANN, referent Lyso-
werke, Dunaj XX., Petraschgasse 4.

Ura za vojno in birmo 1914-1918
Nikel Jeklo Srebro

Z dvojnimi reliefom: Njeg. Vel. cesar Franc Jozef I. in Vilja
Viribus unitis 1914 ali pa z novimi reliefom treh cesarjev, Vi-
unitis 1916 ali kot spomin na svetovno vojno 1914 za ra-
z gravo datuma, v jeklenem ali niklastem ohišju z dobri-
ker kolesjem K 5—, z usnjatim naročnikom K 6—, s cen-
tilnikom K 7—, ekstra-plošča K 8—, z radij-svetilnikom K
Pravo srebro K 12—, 14-karatno zlato K 100—. Niklasta
klena žepna budilnica 15—, z radij-svetilnikom 24—. Cena
laste ure K 3—. Vojna verižica K 1—. Vojna budilnica
nona*, budi jako glasno, K 5—. Vojna budilnica „tromler“,
generalimars, K 6—. 3 leta garancije. Pošlje po povze-

Prva zaloga vojnih ur
Max Böhnell
Dunaj, IV., Margarethenstrasse 27—51.
Originalni fabrični cenik zastonj.

500kron
Vam plačam, ako Vaša kurja očesa, bradavice, rogove
Ria-balzam v 3 dneh brez bolečin s korenino ne odpravi. C
1 posodice z garancijskim pismom K 1—, 3 posodice K 2
6 posodic K 4-50 Kemyen, Kasehau (Kassa) I. poštni predal 12
Ogrsko. 345

Mestna hranilnica v Ptuj
sprejema
do preklica vsako nedeljo in
vsak praznik od 9. do 11. ure
dopoldne vloge.
Ravnateljstvo.